

*Życzenia zdrowych i radosnych,
spędzonych w gronie najbliższych
Świąt Wielkanocnych
składa
zespół NIST*

Fundusze europejskie dla Polski

Z Polityki Spójności na lata 2021-2027 Polska otrzymać ma ponad 340 mld zł (76 mld euro). Jak podkreśla Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej jest to największy budżet z polityki spójności spośród państw Unii Europejskiej. Środki zostały rozdzielone na programy krajowe oraz regionalne. Pieniądze będą przeznaczone na wyrównanie szans rozwojowych między Polską, a innymi państwami UE, a także rozwój wszystkich regionów naszego kraju. Do samorządów trafić z tej puli ma ok. 150 mld zł (33,5 mld euro). Z Krajowego Planu Odbudowy (KPO) Polska otrzymać ma ok. 268 mld zł (59,8 mld euro) przy czym ok. 113 mld zł (25,27 mld euro) przekazanych zostanie w postaci dotacji, a ok. 154 mld zł (34,54

mld euro) w formie preferencyjnych pożyczek. KPO dla Polski to 55 inwestycji i 55 reform. Ich celem jest wzmocnienie polskiej gospodarki po pandemii COVID-19, przestawienie jej na nowe tory rozwoju oraz uczynienie bardziej odpornej na wszelkie kryzysy. Mając na uwadze możliwości rozwojowe jakie niesie dla jednostek samorządu terytorialnego nowa perspektywa finansowa UE na lata 2021-2027 Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego przygotował w pierwszym kwartale br. cykl szkoleń we współpracy z Punktami Informacyjnymi Funduszy Europejskich (PIFE), które działają na terenie całej Polski i koordynowane są przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. W ramach wsparcia

dla jst NIST zorganizował dziewięć szkoleń w formule on-line dedykowanych pracownikom samorządowym z następujących województw: opolskiego, lubelskiego, łódzkiego, mazowieckiego, lubuskiego, wielkopolskiego, pomorskiego, dolnośląskiego oraz podlaskiego. W czasie szkoleń specjaliści omówili możliwe wsparcie dla samorządów ze środków UE w szczególności harmonogramy naborów, wysokość alokacji i poziom dofinansowania, przedmiot konkursu i typy projektów.

W szkoleniach wzięło udział blisko 650 przedstawicieli jst. Na kwiecień br., zaplanowano kolejne szkolenia dla pracowników jst z województw: podkarpackiego, świętokrzyskiego oraz warmińsko – mazurskiego.

Tryb ustalania zwolnienia z odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej

Damian Aptowicz - Radca prawny (Okręgowa Izba Radców Prawnych w Bydgoszczy) specjalizujący się w prawie socjalnym, prawie i postępowaniu administracyjnym i sądowno-administracyjnym. Zdobywca nagrody specjalnej "Rising stars - Liderzy jutra 2021" dla najzdolniejszych prawników do 35. roku życia. Wykładowca akademicki na bydgoskich szkołach wyższych.

(...) Jednym z podstawowych problemów obecnej polityki społecznej jest starzejące się społeczeństwo oraz niż demograficzny powodujący coraz większą liczbę osób starszych wymagających wsparcia osób trzecich przy wykonywaniu codziennych czynności. Kolejnym pojawiającym się wyzwaniem, z którym zmagają się polityka społecz-

na, jest brak osób zainteresowanych wykonywaniem tzw. „zawodów pomocowych” (np. pracownik socjalny, opiekun), których zadaniem jest wspieranie osób wymagających pomocy.

Przykładowym rozwiązaniem tego problemu jest tworzenie przez rząd programów rządowych, do których gminy mogą przystępować, a których celem jest aktywizacja osób z niepełnosprawnością bądź odciążenie członków rodziny w wykonywaniu opieki nad osobami wymagającymi całodobowego wsparcia. Jako przykłady takich programów można chociażby wskazać na Program Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością - edycja 2024¹, którego głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Drugim przykładem takiego programu może być Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja

2024². Z kolei głównym celem tego programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1. dziećmi do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub
2. osobami niepełnosprawnymi posiadającymi:

a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo

b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, z późn. zm.)

- poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie. Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w spra-

¹ Zgodnie z rozdz. III ust. 1 Programu Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością - edycja 2024;

² Zgodnie z rozdz. III ust. 1 Programu Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024;

wowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponować będą czasem, który mogą przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wychowawczej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy członkowie rodzin lub opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.

Rozwiązania takie należy ocenić jak najbardziej pozytywnie, jednak nie zawsze takie programy znajdują swoich odbiorców m.in. w przypadku braku osób trzecich mogących zaopiekować się członkiem rodziny bądź ich zamieszkiwanie w różnych częściach kraju bądź poza jego granicami czy złym stanem zdrowia osoby, która może wymagać całodobowej opieki.

Stąd też stosowanym rozwiązaniem jest umieszczenie takiej osoby w domu pomocy społecznej, który zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej (dalej u.p.s.)³, świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Należy jednak mieć na uwadze, że umieszczenie osoby w domu pomocy społecz-

nej może stanowić duże obciążenie finansowe dla gminy. Na moment przygotowania niniejszej ekspertyzy (tj. marzec 2024 r.), średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca, w zależności od typu domu pomocy społecznej, wynosi już ponad 6.000 złotych miesięcznie. Warto zauważyć, że pojawiają się domy pomocy społecznej, których średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosi prawie 10.000 złotych miesięcznie. Koszt ten będzie wysoki w szczególności w odniesieniu do domów pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, który zgodnie z § 5 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej⁴, świadczy również pomoc w zakresie potrzeb edukacyjnych. Zgodnie z art. 60 ust. 2 u.p.s., średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej, w zależności od zasięgu domu pomocy społecznej, jest ogłaszany w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do 31 marca danego roku.(...)

(...) Przepisy dotyczące fakultatywnego zwolnienia z ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej charakteryzują się dużym luzem decyzyjnym. Specyfika tego przepisu będzie oczywiście postrzegana zarówno na korzyść, jak i na

niekorzyść osoby zobowiązanej. Pozostawienie kwestii zwolnienia do uznania administracyjnego powoduje, iż każdy zobowiązany ma szansę do skutecznego ubiegania się o zwolnienie, bowiem jego sytuacja materialna bądź osobista odgórnie nie będzie dyskwalifikowała tej osoby. Zauważalna również jest tendencja ukierunkowania orzecznictwa sądownoadministracyjnego na uwzględnianie również negatywnych relacji rodzinnych pomiędzy mieszkańcem a osobą zobowiązaną jako przesłanki zwolnienia z odpłatności. Tendencję tę należy ocenić korzystnie, mając na uwadze, iż z początkowej, wręcz fiskalnej, interpretacji zapisów u.p.s., doszło do interpretacji uwzględniającej również zasady współżycia społecznego czy względy słuszności, chociaż u.p.s. bezpośrednio się do nich nie odnosi (...) Pełna treść ekspertyzy dostępna będzie na stronie internetowej NIST <https://nist.gov.pl/ekspertyzy-i-opracowania>.

3 Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.,

4 Dz. U. z 2018 r. poz. 734 ze zm.,

Zakończenie III edycji Akademii Liderów Województwa Łódzkiego

Uczestnicy III edycji Akademii Liderów Województwa Łódzkiego wraz z Marszałkiem Grzegorzem Schreiberem, 13 lutego 2024 r.

13 lutego 2024 r. w Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Zgierzu odbyło się zakończenie III edycji Akademii Liderów Województwa Łódzkiego. Wręczenia dyplomów dokonał Pan Grzegorz Schreiber Marszałek Województwa Łódzkiego oraz Pani Agnieszka Hermel, Kierownik zespołu do spraw realizacji projektów, analiz i działalności wydawniczej w Narodowym Insty-

tucie Samorządu Terytorialnego. ALWŁ to projekt realizowany od 2021 r. wspólnie przez Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego i Województwo Łódzkie. Jego głównym celem jest przekazanie młodzieży wiedzy dotyczącej funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego i społeczeństwa obywatelskiego, a także wsparcie osób chcących doskonalić swoje umiejętności

organizacyjne, niezbędne do pełnienia funkcji liderów w lokalnych społecznościach czy organizacjach pozarządowych. III edycję ukończyło 20 słuchaczy. Spotkanie zakończyły warsztaty „Wirtualna obecność”, które przeprowadził Pan Krystian Dobrzański. Uczestnicy dowiedzieli się więcej m.in. o cyberbezpieczeństwie oraz jak chronić swoje dane i wizerunek.